

ระยะทางทางสังคมในภาคใต้ของประเทศไทย

นางสุนันต์ จิตพิทักษ์ (ประทุมคีรี)

006002

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต

แผนกวิชาสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

SOCIAL DISTANCE IN SOUTHERN THAILAND

MRS. SUMANAT JITPITUK

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Arts (Sociology)

Department of Social Studies

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. พัทธา สายหู)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ จริญญา สุภาพ)

.....กรรมการ

(ดร. พีรสิทธิ์ คำนวนเคลิบ)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ดร. พีรสิทธิ์ คำนวนเคลิบ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง ระยะทางทางสังคมในภาคใต้ของประเทศไทย

โดย นางสุนันต์ จิตพิทักษ์ (ประทุมศิริ)

แผนกวิชา สังคม

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระยะเวลาทางสังคมในภาคใต้ของประเทศไทย

ชื่อ นางสาวสุนันต์ จิตพิทักษ์ (ประทุมศิริ) แผนกวิชาสังคม

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาระยะทางทางสังคมที่นักศึกษาจำนวน 460 คน ของมหาวิทยาลัย 2 แห่งในภาคใต้ของประเทศไทย มีต่อกลุ่มชน 32 กลุ่ม การศึกษานี้ใช้มาตราวัดระยะเวลาทางสังคมที่ดัดแปลงแก้ไขมาจากของไบการ์คิสต์ ตัวแปรกำหนดที่สำคัญมี เพศ อายุ ศาสนา ภูมิภาค และภูมิภาคหลังของครอบครัว ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ 4 ข้อ ปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1) เป็นไปตามสมมติฐาน พบว่าเพศหญิงมีความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นระยะทางไกลกว่าที่เพศชายมี (เพศหญิง S.C.D. = 3.34, เพศชาย S.C.D. = 3.04) ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .40

2) ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่านักศึกษาจากภาคใต้จะมีระยะเวลาทางสังคมต่อกันที่นับถือศาสนาพุทธไกลเคียงกับคนที่นับถือศาสนาอิสลาม การวิจัยพบว่าระยะเวลาทางสังคมที่นักศึกษาจากภาคใต้มีต่อมุสลิมไกลกว่าที่มีต่อพุทธศาสนิกชน (ต่อมุสลิม S.C.D. = 2.2, ต่อพุทธศาสนิกชน S.C.D. = 1.2) ความแตกต่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3) เปรียบเทียบกับการวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2508 โดยโคกิล แล้ว พบว่านักศึกษามีระยะเวลาทางสังคมต่อญี่ปุ่นและอเมริกัน ไกลขึ้น คือ พ.ศ. 2508 S.C.D. ต่อญี่ปุ่น = 1.8 และเป็นลำดับที่ 2 ในจำนวนกลุ่มชน 28 กลุ่ม พ.ศ. 2519 S.C.D. ต่อญี่ปุ่น = 2.9 เป็นลำดับที่ 9 จากกลุ่มชน 32 กลุ่ม ส่วน S.C.D.

คอออเมริกันนั้น เมื่อ พ.ศ. 2508 = 1.8 เป็นลำดับที่ 4 แต่ใน พ.ศ. 2519
S.C.D. คอออเมริกัน = 3.1 และเป็นลำดับที่ 14

4) เป็นไปตามสมมติฐานคือ นักศึกษามีความสัมพันธ์ทางสังคมคอเชมรเป็น
ระยะทางที่ไกลกว่าที่โคกลวิจยไว้เมื่อ พ.ศ. 2508 (S.C.D. = 4.2 แทนที่
4.7) แต่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า นักศึกษามีความสัมพันธ์ทางสังคมคอเวียคนาม
เป็นระยะทางที่ไกลขึ้น เพราะจากการวิจัยพบวาระยะทางทางสังคมไกลขึ้นจากเดิม
(S.C.D. = 4.3 แทนที่ 3.1) และเวียคนามยังเป็นกลุ่มชนที่นักศึกษามีความสัมพันธ์
ทางสังคมไกลที่สุด ในจำนวน 32 กลุ่มควย

Thesis Title Social Distance in Southern Thailand

Name Sumanat Jitpituk Department of Social Studies

Academic Year 1976

ABSTRACT

Through the use of a modified Bogardus Social Distance Scale, this study attempts to measure the attitudes of southern university students toward 32 cultural and political groups. Social Distance Scores for the group of students were determined and were also classified by sex, age, religion, residence and family backgrounds.

Four hypotheses were formulated and tested in this study and the results are as follows:

1) The data supported the hypothesis that women showed higher score (3.34) than men (3.04) and the difference was significant at .10 level.

2) The hypothesis that there was no difference in social distance scores between Buddhists and Moslems was rejected. The data indicated that the scores were 2.2 and 1.2 for Moslems and Buddhists respectively; and the difference was significant at .01 level.

3) In contrasting with Cowgill's study in 1965, this research showed that the students reacted unfavorably toward the Japanese and the Americans. In terms of scores, they were 2.9 for the Japanese and 3.1 for the Americans as compared with 1.8 for both countries in Cowgill's research.

4) The data also gave partial support to the hypothesis that Cambodians received somewhat lower score than did in 1965 (4.2 instead of 4.7). This research, however, did not agree with Cowgill's findings that the students showed more favorable social distance responses to the Vietnamese. The results of this study indicated that the students showed negative attitudes toward the Vietnamese and that the score was highest among the 32 nationalities (4.3).

กิติกรรมประกาศ

การเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับแรงกำลังใจจากการสอนของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิตยา สุวรรณะชญ และได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. พิรสิทธิ์ คำนำวงศ์ลี ที่รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร. พัทยา สายหู ประธานกรรมการ และ ศาสตราจารย์ จรุง สุภาพ กรรมการ อีกทั้งอาจารย์ ดร. สุนทร โคมิน ที่กรุณาให้ยืมหนังสือที่หายากในเมืองไทย พร้อมทั้งให้คำแนะนำอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ที่กล่าวนามข้างต้นเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีส่วนช่วยเหลือเกื้อกูลและให้ความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้ นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการไปจนถึงขั้นสุดท้ายของการวิจัย อาทิเช่น อาจารย์อุมาพร จิเล็ก (คัลโนภาส) ที่ช่วยติดต่อกับ Mr. Bruno Jau นายเอกสารจากสหรัฐอเมริกา ให้ในเวลาอันรวดเร็ว คุณเบญจกุล จินาพันธุ์ แห่งศูนย์เอกสารประเทศไทย อาจารย์และเจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อาจารย์ณาศรี หงส์นาค แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน นิสิตนักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากร คุณณฤทธิ์ พุ่มคนตรี ช่วยเขียนโปรแกรมเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ พุทธาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และที่สถาบันกิตติพัฒนาบริหารศาสตร์ ตลอดจนไปถึงหน่วยงานและท่านที่มีคักล่าวนามไว้ในที่นี้ แต่มีส่วนช่วยเหลือให้ผู้วิจัยสามารถเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณอย่างลึกซึ้งต่ออาจารย์สมใจ จิตพิทักษ์ ที่ได้ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดการทำวิทยานิพนธ์

สมนัส จิตพิทักษ์

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล... ..	54
การวิเคราะห์ข้อมูล... ..	55
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล... ..	59-116
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ... ..	117
บรรณานุกรม... ..	122
ภาคผนวก... ..	128
ประวัติการศึกษา... ..	130

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนนักศึกษาที่นับถือศาสนาคริสต์และอิสลาม แยกตามมหาวิทยาลัย และเพศ.....	42
2. แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ แยกตามมหาวิทยาลัย และเพศ.....	43
3. แสดงจำนวนนักศึกษาที่เลือกมาเป็นตัวอย่าง แยกตามมหาวิทยาลัย ชั้นการศึกษา และเพศ.....	44
4. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอายุ มหาวิทยาลัย และเพศ....	45
5. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามภูมิลำเนา มหาวิทยาลัย และเพศ	46
6. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอาชีพของบิดา และเพศ.....	48
7. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามอาชีพของมารดา และเพศ.....	48
8. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับการศึกษาของบิดา และเพศ	49
9. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามระดับการศึกษาของมารดาและเพศ	50
10. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามฐานะ เศรษฐกิจของครอบครัว และเพศ.....	51
11. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามการมีและไม่มีเพื่อนต่างศาสนา และเพศ.....	51
12. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามการอยู่หอพักและไม่อยู่หอพัก....	52
13. อัตราส่วนรอยของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามผู้มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจใน- ครอบครัว.....	52
14. แสดงค่า Coefficient of Reproducibility (Rep.).....	61
15. แสดงรอยละและอันดับของเหตุผลในการเลือกบุคคลอื่น สำหรับกลุ่ม ตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธ และกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาอิสลาม.....	63

ตารางที่

หน้า

29. เปรียบเทียบ Rank Order และ S.C.D. จากการวิจัยในปี
พ.ศ. 2508 (N=242) และ ปี พ.ศ. 2519 (N=452)..... 95
30. แสดงการเปลี่ยนแปลงของดัชนี S.C.D. ในช่วง 11 ปีที่ผ่านมา.... 96

รายการภาพประกอบ

ภาพแสดงการนำเสนอข้อมูลเป็น S.C.R., S.C.D., และ S.C.Q. 68